

עבודת השם

פירוש "נצבים"

"אתם נצבים היום כלכם, לפני ה' אלהיכם..." (נצבים כטי"ט)
 סגולה לזכות ביום הדין, כתב הרש"ש זצ"ל (בהקדמה לספר נהר שלום), שמי שיקבל עליו ביום הדין אפילו קבלה אחת, הוא ערב שהקבלה הזאת תהיה לו למליץ יושר. ולכן אם אדם יקבל על עצמו למשל לברך ברכת המזון מתוך הסידור, הרי זו וכיוצא בזה קבלה מעולה לזכות ליום הדין כי בדוק ומנוסה שברכת המזון מתוך הסידור היא יותר בכוונה, וסגולה היא לבטל גזירות קשות ורעות. (הגרא"מ ש"ך זצוק"ל בשיחה לאברכים) ובכדי לכוון בברכות, לימד אותנו מרן הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל (ראש ישיבת פורת יוסף גאולה) עצה, לחלק את הברכה לשלושה חלקים, דהיינו: ברוך אתה ה', אלוקינו מלך העולם, שהכול נהיה ברבדו. בכך יבוא לידי כוונה. וכך היה רגיל הרב לומר: כשאדם תופר חליפה הוא רגיל לשאול את בני ביתו כיצד החליפה עומדת עלי? ולמה לא ישאל כיצד הברכה שברכתי, הטובה היא אם רעה? צריך כל אדם לעשות חשבון נפש לעצמו באיזו מצווה הוא חלש, ויתחזק בה, ובכך יקנה לו זכויות ליום הדין. אך צריך להיות זהיר לבל יקבל על עצמו הרבה קבלות בבת אחת, שמא לא יוכל להתמודד אתם.

משל לסוחר שמעביר סחורה של בדים לחנויות. אמרו לו מכירי, הוזהר מבעל חנות אלמוני שפשט את הרגל. כי אם תקבל ממנו צ'ק עבור סחורתך, דע לך שאין לו כיסוי כי הוא לא אחראי למכור את הסחורה. כשבעל החנות בא לבקש סחורה, אמר לו הסוחר: איני יכול ליתן לך סחורה, כי שמעתי שאין כיסוי לצ'קים שלך. וכל תחנותיו ובקשותיו היו לדיק. עבר שם עובר אורח וראה את הפצרותיו של בעל החנות. אמר לו: אחרי הכל, הסוחר הזה צודק, למה לך לקחת סחורה מרובה? תיקח ממנו סחורה מועטת ותמכור, וכשיראה הסוחר כי הנך אחראי למכור את הסחורה בוודאי שיעביר לך אף סחורה מרובה.

הנמשל הוא שכאשר עומד האדם בסוף השנה יש לו הרבה בקשות מהקדוש ברוך הוא, ורוצה הוא שהשנה החדשה לא תהיה כשנה שעברה, אבל הבעיה היא שאין כיסוי לכל הבקשות הללו. ולכן אם יקבל אדם על עצמו הרבה קבלות ולא יוכל לקיימן, אז חלילה לא יקבל גם משאלה אחת מהקדוש ברוך הוא, אבל כשתהיה עקביות אפילו בקבלה אחת בוודאי שהקדוש ברוך הוא ישפיע שפע של ברכות והצלחות. (המגיד מדובנא, לוקט מלבוש יוסף)

"הנסתרת—לה', אלהינו; והנגלת לנו ולבנינו," (נצבים כטי"ח)
 כתב רבינו החיד"א (בשם הרב יהוסף קונקי ז"ל) יש ללמוד מהכתוב על דרך דרש כהסבר לדברי חז"ל במדרש שאמרו

"אתם נצבים היום כלכם, לפני ה' אלהיכם..." (נצבים כטי"ט)
 לאחר ששמעו ישראל ק' קללות חסר ב', שנמנו בפרשת כי תבוא חוץ ממ"ט קללות שנמנו בפרשת בחוקתי, נפחדו ופניהם נהפכו לירקון מרוב פחד. ואמרו מי יכול לעמוד בכל אלו הקללות, מיד קרא אותם משה והיה מפייסם בדברים ואמר להם אתם נצבים היום כולכם. לא זו בלבד שלא תפלו אלא יהיה לכם יציבות וקיום, שנכנסתם בברית. שכן לא כאומות העולם עם ישראל. שכן אומות העולם בשעה שבאים עליהם ייסורים הם מבעטים ואינם מוכידים שמו של הקב"ה, כמו שנאמר שפוך חמתך על הגויים אשר לא ידעוך ואשר בשמך לא קראו (תהלים עט).

ואילו ישראל כשייסורים באים עליהם הם נכנעים. שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא. היינו כשהקב"ה עושה לי ישועה ואני מרים את הכוס הישועה אני קורא בשם ה', וגם צדה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא. גם להיפך ח"ו אם פורענות באות עלי, אני קורא בשם ה' ית'. וכך אמר משה לישראל, הקללות, היינו הייסורים, הם מעמידים אתכם ונותנים לכם קיום. כמו שנאמר למען נסותך להטיבך באחריתך. וכבר אמרו חז"ל נאמרה ברית במלח ונאמרה ברית בייסורים, מה מלח מקיים את הבשר שלא יסריח, כך הייסורים מקיימים את ישראל.

וזהו שאמר להם "אתם", רק לכם יש תקומה ולא לעכו"ם. משל למה הדבר דומה לאבן גדולה שהייתה מוטלת בתוך הרחוב. וכל מי שהיה רואה עצמו גיבור היה בא ומתגושש עמה. וסופה שהייתה נופלת עליו והורגת אותו והאבן עומדת במקומה. כך הגויים משעבדים את ישראל והם קיימים לעולם, שנאמר אשים את ירושלים אבן מעמסה (זכריה יב).

18:44	כניסת השבת
19:42	צאת השבת
18:35	שקיעה
19:47	ה. תם
6:35	הנץ

הפסוק: "ששון אשתי"

לא נכתב בתורה שכתן של המצוות למעט כיבוד אב ואם שהיא חמורה, ומצות שילוח הקן שהיא קלה. ובשתיהן נאמר, "למען ייטב לך והארכת ימים". והזה שאמר הכתוב, "הנסתרות לה' אלוהינו", כי הוא יודע שכתן של מצות. והנגלות לנו ולבנינו, אולם גילו לנו מתן שכתן של שתי מצוות, האחת, נוגעת לנו, שהיא מצוות שילוח הקן, והאחרת לבנינו, שהיא מצוות כיבוד אב ואם, ושתיהן, הקלה שבקלות והחמורה שבחמורות עלינו לקיים בשלימות. והטעם לכך מפורש אף הוא בדברי הפסוק "לעשות את כל דברי התורה הזאת", למען נעשה את כל המצוות ואל נבחר לנו את המצוות שמתן שכתן מרובה כי איננו יודעים מה שכרם של מיצוות בעולם הבא ולפי הדוגמא שלנו רואים שמיצווה קלה כמו שילוח הקן יש לה את אותו שכר כמו מיצווה קשה ככיבוד אב ואם לכן עלינו לדקדק בכל המצוות שלא יהיה האדם סוחר גרוע ויצא מופסד ומתוך לא לישמא יבוא לישמא.

"כִּי־קָרֹב אֵלֶיךָ הַדְּבַר, מְאֹד: בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ, לַעֲשׂוֹתוֹ." (ויצבים ליד) בתנא דביי אליהו מסופר על צייד אחד שהתנצל לפני אליהו הנביא, כי לא נתנו לו מן השמים בינה ודעת ללמוד תורה, השיב לו אליהו ואמר: "ליטול פשתן ולטוותו ולארזג מצודות ולצוד דגים ועופות, נתנו לך בינה ודעת מן השמים – לדברי תורה, שנאמר בהם: "כי קרוב אליך הדבר מאד" לא נתנו לך בינה ודעת?" ורצה לומר בזה: הן לא יצאת צייד מרחם אימך, כי אם ההכרח לפרנס את עצמך הוא אשר לימוד לתפוס במלאכת הצייד, הרי אילו היית מרגיש צורך והכרח כזה ללמוד תורה, שהיית זקוק לתורה כמו שאתה זקוק לפרנסה וטורח היית להשיגה, ודאי יודע היית ללמוד תורה כשם שאתה יודע לצוד. (אהל תורה). אם אמנם חפץ אתה בכל לבבך להידיבק בתורה, עד כי אפילו אם הייתה התורה בשמים או מעבר לים, גם כן מוכן היית ללכת אחריה ולעשות הכל כדי להשיגה – אזי באמת קרובה היא אליך... (חידושי הרי"ם ז"ל).

סיפור בהמשכים "רבנות ללא חת" חלק ב.

קיצור: בשנת תרצ"ט זימנו נציגי השלטונות את רבי לוי-יצחק לפיישה. **המשך:** פתאום קם ממקומו וקרא: "אני מעוניין להיפגש עם קלינין וראשי הממשל, כדי להסביר את העניין", אמר. באולם הושלך הס. אחרי רגע של דממה הסכימו נציגי השלטון לבקשתו. רבי לוי-יצחק נסע למוסקווה ונפגש עם נשיא רוסיה קלינין ועוזריו. הוא הסביר את עמדתו, כי האינטרס הממשלתי הוא שלא לשקר לאזרחים. אם ייתן הכשר על-כורחו, יאבדו היהודים את אמונם בממשלה, טען. תוצאת הפגישה הייתה בלתי-נתפסת: ראשי השלטון במוסקבה הוציאו צו לכל טחנות הקמח באוקראינה, שיש לתת למשגיחים של הרב שניאורסון יד חופשית, לעזור ולסייע להם, ולמלא בדיוק את כל הוראותיהם. אנשי השלטון התחייבו שלא להתערב בשום צורה בעבודת הרב ואנשיו, גם אם יפסלו המשגיחים קמח רב. מצויד ברישיון המפתיע חזר רבי לוי-יצחק לעירו והחל במלאכה. הוא הכשיר את שתי טחנות הקמח הגדולות ביותר בעיר, והרכיב בהן נפות חדשות, שעלו ביוקר. כמו-כן העמיד במקום צוות משגיחים מיומן, ונתן בידם רשימה של עשרה כללי-ברזל בהשגחה. רשימה זו הועברה גם לידי הרשויות הממשלתיות, והן הבהירו כי כל הוראותיו יתמלאו. הלא-ייאמן קרה: בתקופה שבה היה במדינה עוני משווע, כאשר אזרח קיבל כשלושים גרם לחם שחור ליום, תמורת כרטיסים מיוחדים – סיפקו השלטונות קמח לבן בשקים חדשים ובכמויות ענקיות בעבור אפיית המצות! הרב שניאורסון ניצח על כל המלאכה, והוראותיו היו קפדניות ביותר. בצק שהושאר דקות אחדות מעבר לזמן, הועבר מיד למאפיות החמץ. מהמאפיות היו מתקשרים לבית הרב, לברר בדיוק את שעת הפסקת העבודה בימי שישי, ושעת התחלת העבודה במוצאי השבת. גם פקחי הניקיון הממשלתיים קיבלו הוראות מפי הרב כיצד לדאוג שהכול יהיה על טהרת הכשרות לפסח. באותה שנה היו הזמנות-שיא מכל רחבי רוסיה למצות הכשרות של יקטרינוסלב. למרבה הצער, ולמרות התענוג הרוחני שהסב ההישג האדיר לרבי לוי-יצחק, הוא עצמו לא זכה לחגוג את חג-הפסח בביתו. כמה ימים לפני החג נעצר, ומאז החלה מסכת ייסוריו. הוא הוגלה למקום נידח בקזחסטן, בריאותו לא עמדה לו בחמש השנים המפרכות שעברו עליו, והוא נפטר בכ' במנחם-אב תש"ד בעיר אלמה-אטה. באחת מחקירותיו שאל אותו החוקר: "כיצד עלה בידך לאפות כמות אדירה כזאת של מצות לפסח, בשנה של מחסור בקמח, ועוד בעבור צורכי דת?!" "שיחדתי את קלינין", ענה הרב בחיוך, והחוקר השתק...**סוף!**

פנית ההלכות "הלכות מילה בשבת"

- ע"פ ילקוט יוסף כרך ד.
- א. מצות מילה דוחה שבת, שנאמר: וביום השמיני ימול בשר עורלתו, ודקדקו חז"ל מיתור תיבת "וביום" ללמדנו שאפילו בשבת ימול, אף שהדבר כרוך בחילול שבת. ולכן תינוק שנולד בשבת אפילו זמן קצר קודם השקיעה, (כפי מה שמתפרסם בלוחות) מלין אותו בשבת הבאה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שט)
  - ב. במצות מילה בשבת לא גזרו חכמים לבטל המצוה שמא יעביר הכלים ד' אמות ברשות הרבים, מכמה טעמים. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שט)
  - ג. כל מה שמילה דוחה שבת זהו דווקא במילה בזמנה, דהיינו אם התינוק נולד בשבת, שאז מלין אותו בשבת שלאחריה, ועושים פריעה ומציצה כדת. אבל מילה שלא בזמנה, דהיינו שלא מלו את התינוק ביום השמיני ללידה, אין לעשות בשבת. (וראה להלן סעיף מ)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יונפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...